

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felölös szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi föl.
Azonnal az összes hír-
: : : detési irodák : : :
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1914.

XLIII. évfolyam. 41. szám.

Péntek, február 20.

A választókerületek beosztása.

— febr. 20.

A képviselőház mai ülésével már elintézte az új választói törvényjavaslatot. Az új törvény azokra terjeszti ki bővebben a választói képességet, akik nemzeti szempontból megbízhatóbbak, mert érettebbek, értelmesebbek és megélhetési viszonyaiknál fogva elevebb szálakkal vannak befűzve az ország gazdasági szervezésébe. Így az új választói jog főként az ipari és kereskedelmi alkalmazottak szélesebb rétegeire terjeszti ki a választói jogosultságot.

Ennélfogva a közel 2 millióra tehető választóknak több mint fele az értelmiség és az ipari kereskedelmi foglalkozás alapján gyakorolja a választói jogot. Sőt némely oldalról azt fejtegetik, hogy a régebbi választók zömét alkotó földmives osztály most háttérbe fog szorulni, mert ezek legtöbbször nem végezte el az elemi iskola hatodik osztályát vagy ezzel egyenlő rangu alsóbb földmives vagy ipari iskolát, mely adófizetés nélkül biztosítja a 30 éves magyar állampolgárnak a választói jogot.

Az agrárius szempontok kizárólagos érvényesítőinek fel fog tűnni az új kerületi beosztásról szóló törvényjavaslatnak az a vezérelve is, hogy a városi kerületek szaporíttatnak, ellenben a mezőgazdasági kerületek összevonatnak, apasztatnak.

Ebben megint a földmives osztály háttérbe szorítását, politikai befolyásának csökkenését, megbénítását látják. Ámde ez a látszat is csal.

Mert igaz ugyan, hogy az új 22 választókerületből csak 4 jut a mezőgazdasági oldalra, ellenben 13 új kerület a székesfővárosra esik, melynek ekként 22 kerülete lesz a mostani 9 kerület helyett és a többi hat kerülettel a nagyobb városok kerületei szaporíttatnak, de ezzel nem esik sérelem a földmívelésügyi, az agrárius politikai befolyáson. Mert a mezőgazdasági kerületekben az átlagos választók száma 4000; míg a városi, az ipari és kereskedelmi kerületekben a választók átlagos száma 9000 választó. Vagyis a mezőgazdasági kerületek kevesebb választóval választanak egy-egy képviselőt, mint választanak az ipari és kereskedelmi kerületek.

Tömeges választókerületekben a választóknak fele sem szokott leszavazni. Kezdetben úgy tervezték, hogy a mezőgazdasági kerületeket is úgy osszák be, hogy 5000 választó csoportosuljon egy-egy kerületben. De ha ezt keresztülviszük, akkor még kevesebb mezőgazdasági kerület lett volna, mint lett most.

A további szempontok közül, melyek a kerületek új beosztására irányadók voltak, a magyarság és az Ausztriával való közösügyes politika zavartalan fentartásának érdekei voltak a legfontosabbak. A magyarság a városokban veri gyökeret. Összes városaink a negyven év alatt teljesen megmagyarosodtak a erdélyi szász és oláhlakta városok kivételével. De még ott is jelentékeny tért hódított a magyarság. A magyarság érdeke tehát, hogy a városi képviselőküldő kerületek szaporíttatassanak.

Érdeke a 67-es alapon álló politikának is, hogy a városi kerületek falanxa erősödjék, mert a városi elem nem indul hangzatos közjogi jelszavak után, hanem az ország gazdasági életének, erőforrásainak figyelembe vételével fogja politikai magatartásának irányát megszabni. Ez a politika pedig nem a gravamenek, hanem a békés fejlődés és fellendülés politikája lesz. Ebből a szempontból is fontos, hogy a magyar és értelmesebb, az ország valódi érdekei iránt, annak kulturális és gazdasági fejlődésének feltételeivel szemben élénkebb érdeklődéssel bíró városi lakosság politikai súlya és befolyásának feltételei szaporodjanak.

Maga a törvényjavaslat csak aziránt intézkedik, hogy meghatározza minden megye és minden város részére, hogy hány kerülettel bír és a törvényben kijelöli a választókerületek székhelyeit. Ez megfelel az eddigi gyakorlatnak. Eltérés csak annyiban van, hogy eddig a megye és a város osztotta be az egyes községeket és pusztákat az egyes választókerületekbe. Ezt a beosztást a törvény külön felhatalmazása alapján most a belügyminiszter maga végzi el. A beosztott kerületekről jegyzéket készít a belügyminiszter és ezt a képviselőháznak bemutatja.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybeeskerek meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Február 20.

Barométer súlyed 751.4. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 3.7 C°. Hőmérséklet: maximum 19-ikén 4.5 C°, min. ma reggel — 3.8 C°. Csapadék 1.5 cm. eső. Felhőzet NB10. Szélirány és erősség SE3. Jóslat a következő 24 órára: Változékony, fagy-pont körüli hőmérséklet, elvélve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet: Ci = fűrtősfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = báránfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— Előadás Albániáról a szabadliceumban. A kulturegyesület nagybeeskerek szabadliceumban vasárnap ismét nagyérdékü aktuális előadás lesz. A m. kir. kereskedelmi muzeum átengedte liceumunknak előadásra dr. Kovács Gyula muzeumi előadónak kitűnő tanulmányát Albániáról s ennek alapján fogja vasárnap ismertetni Albániát föld- és néprajzi, valamint közgazdasági szempontból. Bárány Béla főgimnáziumi tanár. Az előadást mintegy nyolevan, a helyszínén legújabbban készült vetített kép fogja illusztrálni s a közönség teljes tájékozást fog nyerni a Balkán legújabb államáról. Az előadást kísérő vetített képek a következők:

1. Albán rablóbanda. 2. Alpesi táj tengerszemmel. 3. Alpések. 4. Tutaj a folyóvizén. 5. Folyóvíz. 6. Skutari utcája. 7. Nagyhid a Kiri-patakon. 8. Menyecske díszben. 9. Fegyveres északalban. 10. Egy toszk fuszianellában. 11. Rongyos cigányleány. 12. Egy hercegi alak. 13. Törzsek térképe. 14. Nagy család a kunyhó előtt. 15. A barjaktár. 16. Ugyanaz. 17., 18. Albánok. 19. Albánia térképe. 20. Skutari. 21. Skutari egész látképe. 22. S. G. di Medua. 23. Durazzo. 24., 25. Tirana. 26. A konzulátus Valonában. 27. Albánia kikötője. 28. Valona piaca. 29. Délalban nő. 30. Délalban férfi. 31. Albán férfi. 32. Ugyanaz. 33. Albán házaspár. 34. Nő gazdagon himzett felsőkabátban. 35. 4-es csoport. 36. Leányalak. 37. 4-es férficsoport. 38. Fátyolos nő. 40. Mohamedán férfi. 41. Mohamedán nő. 42. Lefátyolozott törökös nő. 43. Pásztor kunyhó. 44. Tanya. 45. Skutari főutcaja. 46. Juhnyáj. 47. Skutari vizei. 48. Kiri-patak medre a nagy hiddal. 49. Skutari vámháza. 50. Durazzo öble. 51. Szabóműhely, borbélyműhely. 52. Szalon. 53. Falusi ház belseje. 54. Tirána bazárja. 55. Halpiac. 56. Vásár. 57. Külvárosi mosás. 58. Cigány táncosnők. 59. Vasuti térkép. 60. Alpések; Drinszorulat. 61. Fenyves; tölgyes. 62. Hegyekbe vonuló albánok; fűz mellett ülő albánok. 63. Templom előtt, stb.

Az előadás d. u. 5 órakor kezdődik a felső kereskedelmi iskola dísztermében s megelőzőleg az ifjúsági zenekar egyveleg ad elő a Boccaccióból B. Radd Ilma és Strus Szerafin közreműködésével.

— Köszönet. A Közgazdasági Bank igazgatósága együletünk céljaira 25 koronát méltóztatott adományozni; ezen nemes adományért hálás köszönetet mond dr. Stern Lázár, a Maskil-el-dol elnöke.

A Torontálmegyei takaré- és hitelbank a főgimnázium deáksegélyző-egyesületének 100 koronát, a Közgazdasági bank 25 koronát adományozott. Fogadják a nemeslelkű adakozók az ifjúság nevében az igazgatóság meleg köszönetét.

A nagybeeskerek Közgazdasági bank 25 K-t adományozott a Patronage-egyesületnek.

— Gyermekgondozónői tanfolyam. Turesányi Imre dr., az állami gyermekmenhely igazgató-főorvosa, a belügyminiszter megbízásából március 10-től kezdődőleg 1 évig tartó gyermekgondozónői szaktanfolyamot tart a szegedi gyermekmenhely kórházi osztályán. A belügyminisztertől nyert felhatalmazás alapján 5 szegénysorsu bentlakó gondozónőnövendék a gyermekmenhely intézetében ingyenes ellátásban részesül. A tanfolyamra jelentkezők csak korlátolt számban vétetnek fel és minden esetben megkívánandó, hogy a 18-ik életévüket már elérték és hogy legalább 4 polgári iskolai, vagy ennek megfelelő képzettségük legyen, egészségesek és erkölcsi tekintetben kifogás alá nem esnek. A felvételre jelentkezők tar-

toznak sajátkezűleg irt kérvényüket. — melyben megjelölnöd az is, hogy ingyenes bentlakói helyre tart-e igényt. — iskolai és erkölcsi bizonyítvánnyal március 1-ig Turesányi Imre dr. címére (Szeged, állami gyermekmenhely) benyújtani. A tanfolyamra a hallgatókat, akik a csecsemők gondozását, táplálását és ápolását valamint a nagyobb gyermekek családi és intézeti gondozását, ápolását és nevelését életpályául tűzik ki, gyakorlatilag kiképzik. A tanfolyam eltelte után a jelöltek a belügyminiszter által kinevezett bizottság előtt vizsgát tesznek. A jelöltek a vizsga sikeres elvégzése után az összes állami gyermekmenhelyeknél megüresedett gyermekgondozónői vagy telepfelügyelőnői állás betöltésénél elsőszere számíthatnak. Ezen tanfolyamra vonatkozó bővebb felvilágosítást nyújt Turesányi Imre dr. igazgató-főorvos Szegeden.

— **Enyhülés.** Ebben a esőndes, szerény megjelenésű szóban voltaképpen nagy esemény rejlik, amelyet már mindenki epedve vár s amelyet a krónikairó nagy gyönyörűséggel ad hírül, hogy végre bekövetkezett, Bekövetkezett, amit már napról-napra úgy vártunk: megtört a tél. A gögös, kemény tél, amely vasmarokkal zsarnoki módon kegyetlenül lenyűgözte a földet s úgy viselkedett, mint akinek uralma ledönthetetlen, most megrokkant, összetörtén áll előttünk. Gögös feje alázatosan lehajlik, kemény, kegyetlen marka ernyedten esik le s jégpáncéltól, zuzmarától csillogó hivalkodó köntöse csapzottan, lueskosan, megtépázva lóg rajta. A gögös, zsarnok uralkodóból utazási koldus lett, amelyre a legutolsó székér is sarat fröccsent s akik még egy-két nappal ezelőtt is rettegve, borzongva néztek rája, ma táguló tüdővel, fölemelt fejével mosolyognak rajta. Tavasz napfény kacag fakó, piszkos köntösén s jégbörtöneit millió napsugár ostromolja, hogy kiszabadítsa az embereket, a természetet a nehéz rabságból, amely az idén oly sokáig s olyan kegyetlenül nehezdedt ránk. Az enyhülés fuvallata száll körülöttünk s gyönyörű reménységekkel fölt el bennünket. A tavasz, a föltámadás, a világosság, az élet reménységeivel. A gögös, kemény uralkodó még bizonyosan küzdeni fog az ifju szabadító ellen s egy-kétszer talán még megfeszíti izmait s visszaveri a szabadság lángsugarait, de küzködése hiábavaló, ellentállása meddő lesz s a napsugarak, a nyíló virágok milliói diadalmasan fogják eltemetni a kemény zsarnokot.

— **Pályázat utazási ösztöndíjra.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara elnökének, lovag Vest Ede kir. udvari tanácsosnak husz esztendő elnöki jubileuma alkalmából egy 500 koronás kereskedelmi utazási ösztöndíjat rendszeresített, amely „lovag Vest Ede jubileumi utazási ösztöndíj” címmel kerül kiírásra. Az utazási ösztöndíjért elsősorban a kamarai kerületben lakó önálló kereskedők, azután kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők pályázhatnak. Az ösztöndíj célja oly feltétlenül a kereskedelem körébe vágó gyakorlati vagy elméleti tanulmányok folytatása, melyek eredménye a köz javára fordítható. Az ösztöndíj odaítélésének feltétele a megkövetelhető szakmabeli, általános műveltségi és erkölcsi kvalifikáció mellett oly utiprogramm kifejtése, mely az ösztöndíj céljának megfelel. A kellően felszerelt kérvények legkésőbb 1914. évi március hó 10-én déli 12 óráig nyújtandók be a kamaránál, ahonnan bővebb felvilágosítás is kapható.

— **Tűz a Gimnázium-utcában.** Veszedelmes tűz pusztított tegnap este a Gimnázium-utcában. A tűz a Gimnázium-utcában levő Pollák Jakab-féle butorkereskedéshez tartozó lakóházban este fél 10 óra tájban ütött ki a padláson s az ott felhalmozott butorokban jó anyagra talált, úgy, hogy csakhamar az egész padlás és a ház teteje is lángba borult. A tüzhöz csakhamar kivonult a tűzoltóság is, amely meg-

szített erővel igyekezett a tüzet lokalizálni, ami jóval éjfél után sikerült is. A tüzből kifolyólag úgy a háztulajdonos, valamint a butorkereskedő tetemes kárt szenvedett, de a kár biztosítás útján jó részt megtérül. A tűz oltásánál a felső kereskedelmi iskola tűzoltási tanfolyamot végzett növendékei is nagyban segítettek. A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen.

— **Köszönet.** A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlének nagybecskereki 88. sz. fiókpénztára által február 14-ikén rendezett és műsorral összekötött igen sikerült zártkörű táncvigalmán közreműködtek: Wéninger József, Nagy Ernő, az egyesület titkára, Höger Gyula, Bedy Károly, Büllös Annuska, Geier József és dr. Kuszing János, az egyesület elnöke. Felülfizettek pedig: Máv. műhely munkások 1630 K, dr. Kuszing János, Magyarai Pál, dr. Várady Imre, Eisenstädter cég 10—10 K, Braun Armin, Dungserszky sörgyár, Kalnoky és Simon, Strasser és König Schreiber D. és fia, Zimmer Károly, Vinczevidy Ernő, Nagybecskereki Iparoskör 5 5 K, Herzfeld N. 4 K, Haasz Testvérek, Csebzánin N., Czikkajó L., Kéler Ákos, Kellner József, Kónya Ferenc, Vági János 3—3 K, Boleszny Antal, Csicsár József, Daun Gyula, Eckstein Samu, Franz J. L., Frank L., Freund N., özv. Guttman Jakabné, dr. Haidegger, Krishaber és Schlesinger, Kadelburger L., Kovács Lajos, Láng Károly, Mesznik R., Palkó Mihály, Sindelás Béla, Szöllösy József, Szociáldemokrata párt, ifj. Tomcsányi Elek, Terzin N., Vancsik Aladár, Wattay N., Wehner György, Wehner N., Schlésinger N., Neglay N., Löbl Károly 2—2 K, Almásy Elek, Berényi Bódog, Borka Mihály, Boskovits L., Benő Testvérek, Bukovác István, Bodnár János, Beck Manó, Büllös Anna, Praszák N., Czinner A., Csada Károly, Eckstein Samu, Fendler József, Felsenstein Ferenc, Goldschmidt Lipót, Geier N. bornagykereskedő, Goldberg Mihály, Györfly J., Homa János, Jankovich Miklós, Klein Mórné, Kocsis Mihály, Kremser N., Lenhardt Antal, M. J., Melkun Dezső, Milovánovits N., Mangold L., Maczelka Józsefné, Nagybecskereki bőripari szövetkezet, Nagy János, Nagyvinzky Iván, Oberl Péter, ifj. Oldal István, Oszuszkó András, Prokisch N., Pierre János, Rosenfeld L., Perger Rezső, Schwarz R.-né, Schnitzer L., Steiner M., Schwab A., Losonczy Lehel, Stagelschmidt N., Kenderessy Sándor, Szalóky Mihály, Tell Mihály, Wilhelm Ferenc, Weiterschan I., Weinberger N., Zeller Mátyás, Prandell R., Eisenbarth N., Bacher N. 1—1 K, N. N., Ágoston N., 80—80 f, Fleiner N., N. N. 60—60 f, Cserevnyanszky Károly, Feketics József, N. N., Szöllösy József 20—20 fillér. Ugy a nemesszívű felülfizetőknek, valamint az összes közreműködőknek ezuton mond hálás köszönetet az — Elnökség.

— **Ásványolajok postai szállítása.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara az 1912. év elején felterjesztésben kérte a kereskedelemügyi minisztert, hogy a postai szállításból mindennemű ásványolajat kizáró rendletét módosítsa. A kamara közbenjárása eredményes is volt, amennyiben a miniszter most értesítette a kamarát, hogy a postai szállításból könnyen gyuló vagy robbanó voltak miatt kizárt tárgyak jegyzékét átvizsgálta, de a szállítási tilalmat a petróleum és rokontermékei közül csak a következőkre tartotta fenn: nyers ásványolaj (nafta) és ennek párlatai: petróleum, ligroin, benzín, petróleumaeter (gazolin, gázaether, neolin), továbbá könnyű kátrányolajok és pedig benzol, tolnol, xilol és cumol.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűléte” nagybecskereki fiókja minden hé 1-je és 15-ike után első vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

TÁVIRATOK.

A miniszterelnök nemzetiségi politikája.

A képviselőház ülése. — Letárgyalták a választókerületek új beosztását. — A miniszterelnök nyilatkozik a román tárgyalásokról.

B u d a p e s t, febr. 20. (A „Torontal” eredeti távirata.) Tisza István gróf miniszterelnök ma általános figyelem közepette teljes részletességgel beszámolt a képviselőháznak a románsággal folytatott tárgyalásairól. Világos és alapos írásbeli jegyzetei alapján ismertette a miniszterelnök mindazokat az ígéreket, melyeket a tárgyalások folyamán a románság vezetőinek tett. A kormányelnök hallgatósága az adatok és tények alapján meggyőződést szerzett arról, hogy a tárgyalás az első pillanattól fogva mindvégig azon az alapon mozgott, hogy a megegyezés egyedül és kizárólag csak a magyar állam nemzeti alapjának sértetlen fentartása mellett lehetséges. Sőt, hogy maga a románság sem vélte lehetségesnek ezen alapról letérni. Jellemző, hogy az ellenzék a kormányelnök fontos előadásától távol maradt, holott hónapokon át, mikor az anyagot nem ismerte, állandóan támadta a kormányelnököt, sőt több ízben meg is interpellálta olyankor, mikor a miniszterelnöknek még nem volt módjában érdemi választ adni. Most azonban az érdemi nyilatkozatra a kisebbség nem volt kíváncsi.

A másik nevezetes mozzanata a parlamentári eseményeknek az, hogy a képviselőház tegnap délutáni ülésében végzett a választókerületek új beosztásáról szóló javaslattal s azt általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Letárgyalták a választókerületek beosztását.

A képviselőház tegnap délutáni ülésén a választókerületek új beosztásáról szóló javaslathoz még Blahó Pál tót nemzetiségi szóltal föl s azután a vitát berekesztették.

A vita berekesztése után Tisza István gróf miniszterelnök szólalt föl s hálát ad a gondviselésnek, hogy elhárította a nemzet feje fölül azt a Damokles kardot, amelyet a Kristóffy-féle választójog jelentett s lehetővé tette, hogy a jelenlegi kormány választójogi törvényét fogadta el a parlament, amely most a választókerületek beosztásáról szóló javaslattal betetőzi a választói jog reformjának munkáját.

Ezután a javaslatot általánosságban és részleteiben is megszavazták.

Miután még Jankovich Béla kultuszminiszter betérjesztette a községi és felekezeti tanítókra vonatkozó fegyelmi eljárásról szóló jelentését, az ülés véget ért.

A mai ülés.

A képviselőház mai ülését Beöthy Pál elnök d. e. 11 órakor nyitotta meg.

Napirend előtt Szász Pál előadó betérjesztte a mentelmi bizottság jelentését Sümegi Vilmos tegnapi rendetlenkedése ügyében s a bizottság javaslata alapján a Ház Sümegit jegyzőkönyvi megrovásra és 100 korona pénzbüntetésre ítéli.

Jelenti továbbá az elnök, hogy Bujánovich Sándornak sürgős interpellációra adott engedelmet, majd harmadszori olvasásban megszavazták a választókerületek új beosztásáról szóló javaslatot.

A miniszterelnök nyilatkozata a román tárgyalásokról.

Miután az elnök jelenti, hogy napirendi indítványt majd az ülés végén tesz Bujánovich Sándor adta elő interpellációját, amelyet a miniszterelnökhez intézett a román tárgyalások dolgában, megkérdezvén a miniszterelnököt, hogy elérkezettnek látja-e az időt, hogy a román tárgyalásokról tájékoztassa a Házat?

Tisza István gróf miniszterelnök nyomban válaszol az interpellációra s behatóan ismerteti a tárgyalásokat s azok történetét. Előadja, hogy még kormányra lépte előtt, az akkori miniszterelnök tudtával érintkezésbe lépett a románok vezetőivel. Tárgyalások stádiumába októberben jutott az ügy s október, november és január havában tárgyalt a románok vezetőivel. Előrebocsátja, hogy a tárgyalások során semmiféle paktálás nem szerepelt s a románok vezetőinek semmiféle személyi aspirációi nem voltak. A tárgyalások során kifejtette álláspontját, hogy végzetes hibának tartja, hogy külön román nemzetiségi párt legyen. Az engedményeknél kilátásba helyezte, hogy a törvényeket román nyelven is megjelenteti, a jegyzői tanfolyamokon már is elrendelte, hogy azokon a nemzetiségi nyelveket tanítsák. A közigazgatási eljárás egységességéért az elsőfokon a féllélel anyanyelvén érintkeznek, a belső szolgálati nyelv azonban magyar lesz. Az idézéseket is az illető felek anyanyelvén adják ki, de az érdemleges ügyiratokat csak magyar nyelven szerkesztik. A gazdasági téren a telepítési akciónál azt tartja helyesnek, ha a támadás helyett a védekezésre szorítkoznak. A románok kérték az 1907. évi iskolai törvény revízióját, erre nézve azonban határozottan kijelentette, hogy a revízióra nem hajlandó. A tanítói fizetések kiegészítése dolgában a román tanítókat is olyan elbánásban részesítette, mint a többi tanítókat. Az előadottakból konstatálja a miniszterelnök, hogy a tárgyalások nem sértették a magyar nemzet hegemóniáját. Sajnálja, hogy szándéka meghiúsult, de reméli, hogy idővel mégis lehetséges lesz az egyetértés s továbbra is igyekezni fog a nem magyar ajku lakosok érdekeit figyelembe venni. Kéri egyben válaszában napirendre tűzését.

A miniszterelnök beszédét az egész Ház viharos tapsal és éljenzéssel fogadta s hozzájárult ahhoz, hogy a beszéd megvitatása napirendre tűzessék. Az ellenzék, miután ebben a nagyfontosságú ügyben számára semmi babér nem ígérkezett, az ülésről való távollétével tüntetett.

Most az elnök javaslatára kimondják, hogy a képviselőház legközelebbi ülése március 2-ikán lesz, amelynek napirendje a miniszterelnök mai nyilatkozata fölötti vita lesz.

Ezzel az ülés véget ért.

A KÉPVISELŐHÁZ MUNKARENDEJE

Budapest, febr. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház március 2-ikáig nem tart ülést s ekkor a miniszterelnök mai válasza fölötti vita fogja foglalkoztatni. Azután a tengerhajós társaságok szerződéseit tárgyalják, majd a pénzügyminiszter betérjeszti a jövő évi

költségvetést, amelyet szintén elintézetni kíván a kormány. Áprilisban a delegációk miatt hosszabb szünete lesz a Háznak.

A MAGYAR KÜLCSÖN SIKERE.

Budapest, febr. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: Ma nyitották meg itt az aláírást a magyar államkölesönnek Londonban átvett részére s a jegyzési listát még a kibocsátás előtt több mint háromszorosan tuljegyezték.

AZ ELLENZÉK ÉS A ROMÁN TÁRGYALÁSOK.

Budapest, febr. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ellenzéki pártok tegnap este elhatározták, hogy a képviselőház mai ülésén a miniszterelnöknek a román tárgyalásokra vonatkozó válasza előadásán nem vesznek részt s a vitában is csak akkor vesznek részt, ha a miniszterelnök válasza nem lesz kielégítő. A mai ülés után persze most élénk zavarba jutnak.

AZ ALBÁN TRÓN.

Budapest, február 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Kölnből sürgönyzik, az albán trónt felajánló küldöttség Eshed pasa vezetésével odaérkezett. A küldöttség szombat, holnap délután érkezik Ujwiedbe, ahol Wied hercegnek az albán trónt felajánlja. Wied herceg különben már tegnap este megérkezett Ujwiedbe.

A MÁRMAROSI RUTÉN PÖR.

Budapest, február 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Máramaroszigetről jelentik, a rutén hazaárulási pörben befejezték a bizonyítási eljárást s a bíróság ma a vád és védelem részéről a bizonyítási eljárás kiegészítésére vonatkozó kérelmeket tárgyalta. A bíróság a főügyész előterjesztését a bizonyítás kiegészítésére elfogadta, a védelem előterjesztését azonban elutasította, ami ellen a védelem semmisségi panaszt jelentett be.

A MARGITSZIGETI ÜGY.

Budapest, febr. 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Balogh György törvényszéki elnök a margitszigeti ügyre vonatkozó iratokat dr. Csopey Dénes vizsgálóbírónak osztotta ki, aki már hozzá is fogott az iratok áttanulmányozásához.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, február 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 847.50, Osztrák Hitel 641.50, Koronajáradék 83.30, Osztrák-Magyar Államvasut 720.—, Jelzáloghitelbank 450.—, Leszámitoló Bank 528.—, Hazai Bank 287.50, Magyar Bank 530.50, Kereskedelmi Bank 3705, Rimamurányi 674.—, Salgótarjáni 750.—, Általános Köszénbánya 1050, Közuti Vasut 631.50, Villamos Vasut 333, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	12.27
Buza (októberre)	11.08
Rozs (áprilisra)	9.36
Rozs (októberre)	8.68
Zab (áprilisra)	7.74
Zab (októberre)	7.76
Tengeri (májusra)	6.72
Tengeri (júliusra)	6.86

Hirdetések.

A felső-torontáli ármentesítő és belvízszabályozó társulat igazgatójától.

985—914. ig. ex sz. 254—1.1

Hirdetmény.

Az alapszabályok 41. §-a értelmében tudatom az érdekeltség tagjaival, hogy az 1913 évi társulati számadások felülvizsgálatára megválasztott számvizsgáló-bizottság f. évi február hó 25-én délelőtt 8 órakor kezd meg működését a társulat székházában.

Nagykikinda, 1914. évi február hó 18-án.

Hausser, igazgató.

Rámpás

dr. Brájer Lajos szőlőjéből,

fehér literje 72 fillér,

vörös 68

Kapható: Zápolya-utca 1 sz.

:: alatt a házmesternél. ::

21—x 19

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi díszoklevelet, illusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfedeket, címkéket, reklamcédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál” kiadóhivatalába intézendők. 426—x 77

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi október hó 1. napjától.

INDUL.	
Nagybecskereki pályaudvarról.	óra perc
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	6:31
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	7:10
Karlova délelőtt	10:00
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	11:27
Karlova—Szegedre délután	1:13
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután	4:00
Pancsovára délután	5:40
Karlova—Szeged—Budapestre este	7:18
Pancsovára délelőtt	8:10

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.	
Módos—Temesvárra reggel	3:33
Zsombolya—Temesvárra délelőtt	10:59
Szécsány—Módos—Zsombolya—Temesvárra reggel	6:35
Antalfalvára reggel	4:30
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2:26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11:56
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5:25

ÉRKEZIK.

Nagybecskereki pályaudvarra.	
Budapest—Szeged—Nagykik—Karlováról este	9:21
Budapest—Szeged—Karlováról este	7:17
Budapest—Szeged—Karlováról délután	4:50
Budapest—Szeged—Karlováról délután	3:11
Szeged—Karlováról délelőtt	9:24
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt	6:49
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt	9:28
Temesvár—Zsombolyáról este	6:40
Pancsováról délelőtt	8:38
Pancsováról este	7:09

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.	
Módosról reggel	6:56
Szécsányról este	8:16
Pancsováról délután	5:04
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9:34
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4:10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt	8:28

Torontálmegye alispánjától.
6056—914. szám.

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán üresedésbe jött egy központi hivatalozgái állás. Ezen állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket folyó évi március hó 20-ig hozzám nyújtsák be.

A központi hivatalozgái évi kezdő fizetése 600 korona, lakbéré 280 korona.

Az igazolványos altisztekre nézve az 1873. évi II. t.-cikkben foglaltak az irányadók.

Nagybecskerek, 1914. évi február hó 16-án.

Jankó, alispán

Pénz!

Törlesztéses jelzálogkölcsönt

4 1/2% alapon,

továbbá I-ső és II. helyre való bekebelezési váltókölcsönt legelőnyösebb feltételek mellett,

legrövidebb idő alatt, szolid bázis alapján

= folyósítok. =

Ingatlanok eladását, vételét, valamint azoknak haszonbérbeadását is elvállalom.

Kardos Lipót

:: bank és bizományi irodája ::

Nagybecskerek, Szerb templom-utca,

:: a szerb templommal szemben. ::

265—5.1

Torontálmegye alispánjától.
6057—914. szám.

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán egy központi irodasegéd-tiszt állás üresedett meg.

Ezen állásra és az esetleg ezen állás betöltése folytán netán megüresedendő járási irodasegéd-tiszt állásra is pályázatot hirdetek és felhívom pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket 1914. évi március hó 20-ig hozzám nyújtsák be.

A központi irodasegéd-tiszt kezdő fizetése 1400 korona (XI. fizetési osztály, III. fok.), lakbéré 560 korona.

Az igazolványos altisztekre nézve az 1873. évi II. t.-cikkben foglaltak a mérvadók.

Nagybecskerek, 1914. évi február hó 16-án.

Jankó, alispán.

158. Bvk. 1914. sz.

252—1

Árverési hirdetés.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1914. évi 1007. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1914. évi V. 113. sz. végzése folytán Szerbittebezi legelőbirtokosok bankja javára 3470 korona tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1914. évi január hó 27. napján lefoglalt és felülfoglalt és 2636 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak felsőttében 13. és 14. házszám alatt leendő megtartására határidőül 1914. évi március hó 4. napjának délelőtt 11 órája kitűztetik az 1914. évi V. 113/4. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: tehének, üszök, lovak, 20 métermázsza tengeri.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatók részére is elrendeltetett:

Délmagyarországi hitelintézet r.-t. 2000 K. Nagybecskereken, 1914. évi február hó 15. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Antalfalvai járás főszolgabírájától.
946—914. kig. szám.

Pályázati hirdetés.

Antalfalva községben üresedésbe jött községi végrehajtói és községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom azokat, kik ezen állásokat elnyerni óhajják, hogy a végrehajtói, illetve irnoki teendőikben való jártasságukat, eddigi alkalmaztatásukat és életkorukat igazolva, szabályszerűen felblyegzett pályázati kérvényüket ez év március hó 10-ig hivatalomhoz nyújtsák be.

A végrehajtó fizetése 1000 korona és 240 korona lakbér és az idegenek utáni végrehajtásból származó végrehajtási illetékek.

Az irnok fizetése 960 korona.

A választást a kérvények beérkezése után fogom kitűzni.

Kel: Antalfalván, 1914. évi február hó 17. napján.

Zsiross, főszolgabíró.

Hirdetéseket

jutányos árért közöli a

, Torontál "

pol. napilap kiadóhivatala.

1914. évi magyar királyi adómentes 4 1/2%-os törlesztéses állami járadék-kölcsön.

Kibocsátva 500.000.000 korona = 425.000.000 n. b. márka =
525.000.000 frank = 20.833.333 "6"8 font sterling névértékben.

A tervszerinti törlesztés, 1919 szeptember 1-én kezdődik. Fokozott sorsolás vagy felmondás legkorábban 1924 március 1-ére eszközölhető

Aláírási felhívás.

Ezen kölcsönből

400.000.000 korona

= 340.000 n. b. márka = 420.000.000 frank = 16 666.666 "13"3
font sterling névértékű

1914. évi magyar királyi adómentes
4 1/2%-os törlesztéses állami járadék-kölcsön
ezennel nyilvános aláírásra bocsátatik.

Az aláírás történik:

a) oly módon, hogy fizetesképpen az 1914 július 1-én és 1915 január 1-én esedékes 1912. évi m. kir. 4 1/2%-os állampénztárjegyek, melyekből tudvalevőleg összesen 106.000.000 M névérték van forgalomban, nyújtatnak be az alább felsorolt aláírási helyeknél; a kiosztásnál az ily jegyzések teljes összegükben fognak tekintetbe vétetni;

b) készpénzfizetés ellenében és pedig mindkét esetben:

1914. február 21-én, szombaton

az egyes aláírási helyeknél szokásos üzleti órákban és az illető helyeken közzéteendő feltételek mellett:

Budapesten: a magyar királyi központi állampénztárnál,
a Magyar Általános Hitelbanknál,
a m. kir. postatakarékpénztárnál,

a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületnél,

a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál,

a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbanknál,

a magyar szent korona országainak területén:

valamennyi királyi állampénztárnál és adóhivatalnál,

továbbá:

a Magyar Általános Hitelbank,

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank,

a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank,

a Wiener Bank-Verein és

az Anglo-Oesterreichische Bank című intézetek összes fiókjainál.

Az aláírási ár ugy az 1912. évi 4 1/2%-os magyar kir. állami pénztárjegyek beszolgáltatása esetén, mint a készpénzaláírásokra nézve

90-45%-t tesz,

hozzáadva az 1914. évi március hó 1-től az átvétel napjáig járó 4 1/2%-os folyószelvénykamatokat.

1914 szeptember hó 1-ig terjedő zárolási kötelezettséggel történő jegyzések különös figyelemben fognak részesülni.